

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Qvæstiones Morales Selectiores De Lege Interna Et Externa

discussæ, ac Resolutæ, & in duos Libros divisæ, In quibus, propositis casibus, prima quædam principia, ad plurimas alias Qvæstiones similes resolvendas perutilia, subinde examinantur

De Lege Externa

Beati, Gabriele

Augustæ Vindellicorum, 1729

VD18 80376800

54 An priuilegium, ad res vel personas in ea non expressas, extendi possit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39888

Q V A E S T I O L I V .

An Privilegium ad res, vel personas in eo non expressas, extendi possit.

C A S U S .

BENEFICIARIUS quidam, facultatem obtinuerat Matutinum diei sequentis, statim post meridiem, recitandi. Cum autem ei graue esset, illud se solo recitare, Sacerdotem sibi familiarem socium adhibuit; Hic tamen postea dubitavit, an per illam recitationem propriæ obligationi satisfecisset. Quæritur; an satisfecerit.

SUMMARIUM.

- 2 Sacerdos, sua obligationi non videtur satisfecisse.
- 3 Privilegium concedens, alios non vult comprehendere, quam in privilegio expressos,
- 4 Privilegium tantum valet, quantum sonat.
- 5 Presertim personale.
- 6 Et quando à iure alteri non communicatur.
- 7 Sacerdos satisfecit obligationi.
- 8 Privilegium extenditur ad omnia cum expressis connexa.
- 9 Et ad omnia, quæ ad commodum Privilegii usum sunt necessaria.
- 10 Intentio concedentis, se extendit ad omnia virtualiter expressa.
- 11 Ne privilegium sit inutile.
- 12 Etiam privilegium personale se extendit ad eos, qui ad eius usum sunt necessarij.
- 13 Neque hoc à iure exprimi debet.
- 14 Dispensatio ad alius spirituales, extenditur etiam ad temporales.
- 15 Privilegium dispensandi in votis, extenditur etiam ad iurata.
- 16 Privilegium testandi extenditur ad Codicillum.
- 17 Privilegium carnes comedendi, extenditur ad lacticinia.
- 18 Dispensatio ad plura beneficia, extenditur etiam ad residentiam.

RATIONES DVBITANDI.

Quamvis privilegium favorabile, 2
latè sit interpretandum, & extendendum, quantum patitur verborum significatio; Adhuc tamen superest difficultas; An extendi etiam possit ad res, vel personas in ipso privilegio non expressas. Aliqui enim nolunt extendi, & consequenter censent, Sacerdotem, per eam recitationem suæ obligationi non satisfecisse. Ita sentire videntur: Azor. lib. 5. cap. 23. quæst. 9. Sanchez lib. 7. de matrim. disp. 47. & lib. 8. disp. 1. num. 30. Salas disput. 17. sect. 8. Henrigh. lib. 7. de Indulg. c. 30. num. 7. Molinatom. 3. disp. 591. num. 2.

Primò; Quia, privilegium ad illos solos extenditur, ad quos extenditur 3
intentio

intentio Concedentis; ab hac enim intentione non minus pendet, quoad extensionem, quam quoad efficaciam, ac valorem. Intentio autem Concedentis, non censetur ad alios extendi, quam ad eos, qui in priuilegio, aliquo modo, exprimuntur, vel propter vocis significationem comprehenduntur; Principis enim voluntas nihil operatur, nisi aliqua ratione nobis exterius manifestetur. Cum ergo priuilegium Beneficiario concessum, socium nullo modo exprimat, ad illum extendi non poterit; ideoque Socius, per illam recitationem, propriae obligationi non satisfecit.

- 4 Secundò; Quia priuilegium tantum valet, quantum sonat, siue quantum eius verba significant, & non amplius. In priuilegio autem, quod Beneficiario concessum est, nullum est verbum, ex vi cuius significari, & consequenter comprehendendi possit Socius. Ergo priuilegium pro eo non valet, & consequenter eum ab obligatione matutinum repetendi non eximit.
- 5 Tertiò; Quia priuilegium Beneficiario concessum, est priuilegium personale. Hoc autem non extenditur ad alios; alioquin nulla esset ratio, cur etiam priuilegium concessum Patri, non transiret ad Filios; & priuilegia vni Religioni concessa, non participarentur ab alijs; & Vxor Clerici coniugati, eius priuilegijs non gauderet. Sicut ergo hæc priuilegia ad alios non extenduntur, ita nec priuilegium Beneficiario concessum, extenditur ad Socium, illique fauet.
- 6 Quartò; Quia, quando iura volunt, hæc priuilegia extendi ad alios præter

expressos, hoc ipsum explicant. Sic enim Vxor, & Filij, gaudent priuilegio nobilitatis obtentæ à Marito, ac Patre; quia iura ita disponunt, eamque illis communicant. *L. Cum Religione, ff. De statu hominum.* Nullum autem datur ius, quod priuilegium anticipandi matutinum communicet Socio.

RESOLVTIO.

Respondetur tamen; Priuilegium Beneficiario concessum, extendi etiam ad Socium; & consequenter illum, per eam matutini recitationem, suæ obligationi satisfecisse. *Suarez lib. 8. de legibus cap. 11. num. 7. Azor. cap. 23. quest. 7. Salas disp. 17. s. 8. num. 48. Nauarrus cap. 22. n. 74. Bonacina disp. 1. quest. 3. pun. 7. §. 1. num. 6. Eman. Sæ v. gratia num. 30. Sanchez lib. 8. disp. 1. num. 38. Molina tom. 1. tract. 2. disp. 141. ad finem. & alij communiter,*

Primò; Quia priuilegium, virtualiter extenditur ad ea omnia, quæ connexionem habent cum re, vel actione; per priuilegium concessa; Superior enim, eo ipso, quod vnum concedit, aliud etiam concedere censetur. Sic Prælati concedens vni facultatem aliquid donandi, censetur, eo ipso, alteri etiam facultatem concedere accipiendi, cum dare, & accipere sint relatiua; & Pontifex facultatem concedens Sacerdoti, celebrandi, tempore interdicti, censetur etiam Ministro facultatem concedere inferuendi; cum Minister connexionem habeat cum celebratione, eo quod, ex Ecclesiæ præcepto, sine Ministro celebrari

brari non possit. Cum ergo, vsu etiam in Ecclesia receptum sit, vt Diuinum Officium persoluatur cum Socio, ratione istius connexionis, priuilegium Beneficiario concessum, censetur etiam virtualiter concessum Socio; alioqui priuilegium Beneficiario oneri potius esset, quam leuamini, illum enim saepe cogere officium recitare sine Socio, cum difficile sit inuenire, qui velit Officium recitare, dum scit, se propria obligationi non satisfacere. Ad hoc autem cogere, est onus potius, quam leuamen asserre.

Secundo; Quia, priuilegium concedens, commodum eius vsum concedere intendit, cum in Priuilegij commodum, ac utilitatem illud concedat. Ergo, eo ipso virtualiter intendit, ea omnia concedere, quae ad talem vsum necessaria sunt, vel utilia, aut cum eo vel ex praeccepto, vel ex consuetudine sunt connexa; alioquin inutilis redderetur concessio. Sed commodus vsus priuilegij Beneficiario concessi, est, posse Officium recitare cum Socio. Ergo priuilegium concedens censetur ei concedere, vt matutinum immediatè post meridiem recitare possit cum Socio; cum praesertim haec sit consuetudo ab Ecclesia iam recepta; per hoc autem censetur, idem priuilegium etiam Socio concedere.

OBIECTIONVM SOLVTIO.

10 Neque obstant rationes in contrarium adductae. Nam ad primam Respondetur; Intentionem Concedentis ad eos omnes, & ad ea omnia extendi, quae in priuilegio, vel formaliter, vel virtualiter exprimentur; In priuilegio

autem, ea omnia virtualiter exprimentur, sine quibus vsus priuilegij redderetur difficilis, vel minus commodus. Talis autem esset, in vsu priuilegij Beneficiario concessi, Socij defectus.

Ad secundam Respondetur; priuilegium, tantum valere, quantum verba sonant, vel formaliter, vel virtualiter; alioqui plura priuilegia essent omnino inutilia; priuilegium enim audiendi diuina tempore interdicti, si comprehenderet solum Dominum, & non etiam Domesticos, ac familiares, qui eum comitari solent, inutile redderetur; Siquidem vsu, ac consuetudine iam receptum est, vt, cum Dominus pergit ad diuina audienda, famulos, & comitatum secum deferat.

Ad tertiam Respondetur; priuilegium personale non extendi ad alios, qui ad commodum eius vsum necessarij, vel utiles non sunt, neque cum eo vllam habent connexionem, vt sunt priuilegia personalia concessa Patri, vel vni Religioni, vel Clerico coniugato; Ad horum enim vsum necesse non est, vt ad illos etiam extendantur. At ad commodum vsu priuilegij Beneficiario concessi, necessaria est eius extensio etiam ad Socium, vt dictum est.

Ad quartam Respondetur; Iura extensionem priuilegij ad alios, quam ad expressos specialiter exprimere, quando illi alij, ad quos priuilegium à iure extenditur, ad commodum eius vsu necessarij non sunt; tunc enim priuilegium, ex se, ad illos nec formaliter, nec virtualiter extenditur. At, cum connexionem habet cum commodo vsu priuilegij, tunc non requiritur iuris expressio, quia iam

iam priuilegium, ex se, ad illos virtualiter extenditur, eosque exprimit.

COROLLARIA.

14 Colligitur ex dictis primò; Priuilegium, siue dispensationem illegitimo concessam ad actus spirituales, extendi etiam ad temporales, iuxta *cap. Per venerabilem. qui filij sint legitimi.* Quia isti duo actus ita sunt inter se connexi, vt ex decentia, & aequitate, separari non possint, sed vnus concessio aliam secum trahat; ideoque vna virtualiter continet aliam eo modo, quo dictum est, priuilegium alicui concessum audiendi diuina tempore interdicti, ad eius familiares virtualiter extendi.

15 Secundò; Priuilegium dispensandi in votis, extendi ad vota iurata, quia iuramentum cum sit accessorium, est connexum cum Voto. Similiter extendi etiam ad ea commutanda, quia commutatio, quatenus deficit ab aequalitate, est quaedam partialis, ac imperfecta dispensatio.

16 Tertio; Priuilegium testandi, extendi ad codicillum, quia codicillus, vel est aliquid accessorium testamento, vel sub nomine testamenti comprehenditur; ex recepto enim vsu, & ex vulgari significatione, quaelibet dispositio, causà mortis, testamentum vocatur. *L. Marcellus, ff. De donat. causa mortis.* Hoc autem posito, Priuilegium testandi, non extenditur ad alium casum in priuilegio non expressum, sed ad casum in priuilegio comprehensum. *Suarez lib. 8. cap. 28. n. 15.*

17 Quarto; Priuilegium carnes come-

dendi die ieiunij; extendi ad lacticia; quia horum prohibitio, est solum accessoria; Vnde dispensatione facta in principali, censetur facta etiam in accessorio. Similiter, priuilegium comedendi oua, extendi etiam ad lacticia; quia neque oua, neque lacticia prohibentur, vt talia sunt, sed quatenus à carnibus sementinam trahunt originem, vt habetur *cap. denique dist. 4.* Quare, concessa dispensatione in vno, censetur concessa in omnibus.

Quintò; Dispensationem ad plura beneficia dispensare etiam in vtriusque residentià; quia hæc dispensatio, est necessariò connexa cum illà; alioquin prima esset omnino inutilis. Dans autem formam, dat etiam consequenter, quæ ad illam sunt necessaria; Hinc primò; Dispensatus, vt in minori ætate beneficium parochiale habeat, censetur simul dispensatus ab obligatione sumendi Sacerdotium intra annum. Secundò; Parochus dispensatus, ne intra annum ordinetur, & Episcopus ne intra tres menses consecratur, censentur etiam dispensati, ne beneficium, & Episcopatus vacent; Non enim vacant, nisi ob culpam; Hæc autem, posita dispensatione, non datur; Tertio denique, illegitimus, vel alias Irregularis, ad omnes, vel ad Sacros Ordines dispensatus, censetur simul dispensatus ad beneficium aliquod simplex, quò possit ad Ordines promoueri; quia sine huiusmodi titulo, Sacris Ordinibus initiari non potest; *ex Trid. sess. 21. de reform.* Pensio enim, aut patrimonium, per se, ad hoc non sufficiunt, nisi adsit Ecclesiæ necessitas, vel utilitas. *Sanch. lib. 8. disp. 1. num. 19. & 27.*

QVAE.